

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

400

Vragen van de leden **Yesilgöz-Zegerius** en **Van Wijngaarden** (beiden VVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Ik ben een schim geworden omdat het OM zo nodig die deal moest sluiten»* (ingezonden 30 september 2020).

Mededeling van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 21 oktober 2020).

Vraag 1

Kent u het bericht «Ik ben een schim geworden omdat het OM zo nodig die deal moest sluiten»?¹

Vraag 2

Wat is uw duiding van het interview en het aangrijpende verhaal van een onschuldige broer van kroongetuige Nabil B.?

Vraag 3

Klopt het dat dit bij lange na niet de eerste keer is dat onschuldige familieleden en (voormalige) advocaten van kroongetuige Nabil B. aan de bel trekken omdat zij zich niet gehoord voelen en zorgen maken om hun eigen veiligheid? Herinnert u zich dat dit ook zeker niet de eerste keer is dat hier Kamervragen over gesteld worden? Welke stappen zijn het afgelopen jaar genomen om ervoor te zorgen dat betrokkenen wel het gevoel hebben dat er alles aan wordt gedaan om ervoor te zorgen dat zij zo veilig mogelijk zijn en om ervoor te zorgen dat zij inzage hebben in de analyse van hun veiligheids-situatie? Kunt u daarbij ingaan op de aanpassingen in systeem en beleid, aangezien specifieke maatregelen gericht op een individuele situatie niet alleen vanzelfsprekend vertrouwelijk zijn, maar ook geen antwoord bieden op de structurele weeffouten die de afgelopen periode naar voren zijn gekomen?

¹ Volkskrant, 26 september 2020, «Ik ben een schim geworden omdat het OM zo nodig die deal moest sluiten», <https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2020/ik-ben-een-schim-geworden-omdat-het-om-zo-nodig-die-deal-moest-sluiten~v398427/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.bing.com%2Fsearch%3Fq%3Dik%2Bben%2Bbeen%2Bschim%2Bgeworden%26src%3DIE-SearchBox%26FORM%3DIESR4A>

Vraag 4

Heeft het openbaar ministerie (OM) fouten gemaakt in de beveiliging van de geliquideerde Reduan B., wie is daarvoor verantwoordelijk en waarom worden vragen daarover niet beantwoord? Kunt u ingaan op deze kernvragen waarop in het artikel in de Volkskrant terecht is gewezen? Kunt u aangeven op welke wijze het onderzoek plaatsvindt of plaats heeft gevonden naar de gang van zaken, welke bevindingen reeds bekend zijn en hoe wordt gehandeld naar aanleiding van deze bevindingen?

Vraag 5

Kunt u deze vragen ook beantwoorden in het licht van de moord op advocaat Derk Wiersum? Hoe is de moord onderzocht? Zijn hier fouten gemaakt door het OM of andere instanties? Welke verantwoordelijkheden kunnen worden aangewezen (en bij wie zijn deze belegd)? Wat is sindsdien ondernomen om advocaten van kroongetuigen beter te beschermen?

Vraag 6

Kunt u deze vragen ook beantwoorden in het licht van eerdere uitlatingen van de voormalige anonieme advocaat van de kroongetuige, de zussen van de kroongetuige, de advocaten van de familie van de kroongetuige, de huidige advocaat van de kroongetuige en andere betrokkenen?^{2 3 4 5}

Vraag 7

Kunt u aangeven hoever de zorgplicht van de Staat strekt als familieleden van kroongetuigen buiten hun schuld om gevaar lopen en waar deze zorgplicht op gebaseerd is? Bent u bereid de Kamer te informeren over de regels die van toepassing zijn op deze zorgplicht van de Staat? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Kunt u aangeven hoe beschermingsprogramma's zijn geregeld in bijvoorbeeld Italië en de Verenigde Staten? Zo ja, wat kan Nederland van deze landen leren wanneer het gaat om het beschermen van kroongetuigen en hun familieleden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Kan aan bedreigde personen mondeling en vertrouwelijk meer inzage worden gegeven in rapportages over hun eigen veiligheid/motivering inzake het staken van hun beveiliging? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Waar kunnen bedreigde personen terecht met hun klachten over de beoordeling van de eigen beveiliging en het contact daarover?

Vraag 11

Hoe verhoudt het advies van het OM om bij ontevredenheid over beveiliging naar de rechter te stappen, zich tot het streven van het kabinet om onnodige juridisering en gerechtelijke procedures te voorkomen?

Vraag 12

Deelt u de mening dat als keer op keer door verschillende betrokkenen vergelijkbare zorgen worden geuit, er een patroon zichtbaar wordt van een aantal fundamentele weeffouten in het systeem van bewaken en beveiligen? Zo ja, hoe zou u dit patroon omschrijven? Zo nee, waarom niet?

² De Telegraaf, 18 december 2019, «Nieuwe advocaat kroongetuige legt werk neer», <https://www.telegraaf.nl/nieuws/2136224620/nieuwe-advocaat-kroongetuige-legt-werk-neer>

³ De Telegraaf, 18 april 2020, «Zussen kroongetuige Nabil B. halen uit: «Arrestatie Taghi voor ons te laat»», <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1494977807/zussen-kroongetuige-nabil-b-halen-uit-arrestatie-taghi-voor-ons-te-laet>

⁴ AT5, 22 januari 2020, «Advocaten familie kroongetuige leggen werk neer», <https://www.at5.nl/artikelen/199603/advocaten-familie-kroongetuige-leggen-werk-neer>

⁵ De Kroongetuigeadvocaat: Het Verhaal van Onno de Jong, <https://www.videoland.com/nl/titels/kroongetuigeadvocaat-verhaal-onno-de-jong/>

Vraag 13

Bent u bereid om, gezien de urgentie voor het einde van het jaar, met een analyse en voorstel voor herijken van het systeem naar de Kamer te komen? Zo ja, bent u bereid om dan daarbij de kennis en ervaringen van de familieleden van de kroongetuige, voormalige en huidige advocaten, journalisten en anderen die in verband met de Marengozaak beveiligd moeten worden, te betrekken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Kunt u bovenstaande vragen voor de plenaire behandeling van de begroting van het Ministerie van Justitie en Veiligheid beantwoorden?

Mededeling

Hierbij deel ik u mede dat de schriftelijke vragen van de leden Yesilgöz-Zegerius en Van Wijngaarden (beiden VVD), van uw Kamer aan de Minister van Justitie en Veiligheid over het bericht «Ik ben een schim geworden omdat het OM zo nodig die deal moest sluiten» (ingezonden 30 september 2020) niet binnen de gebruikelijke termijn kunnen worden beantwoord, aangezien nog niet alle benodigde informatie is ontvangen. Ik streef ernaar de vragen zo spoedig mogelijk te beantwoorden.